

Zpráva ze služební cesty

Projekt „Vytvoření Národní digitální knihovny“

CZ 1.06/1.1.00/07.06386

<i>Jméno a příjmení účastníka cesty</i>	Mgr. Tomáš Foltýn
<i>Pracoviště – dle organizační struktury</i>	Oddělení tvorby a správy metadat
<i>Pracoviště – zařazení</i>	Vedoucí oddělení
<i>Důvod cesty</i>	Účast na akci „Liber/Eblida digitization workflow“
<i>Místo - město</i>	Haag
<i>Místo – země</i>	Holandsko
<i>Datum (od – do)</i>	4/10/2011 – 7/10/2011
<i>Podrobný časový harmonogram</i>	4/10/2011 večer příjezd do Haagu 5/10/2011 dopoledne návštěva KB Haag odpoledne začátek workshopu 6/10/2011 účast na workshopu 7/10/2011 účast na workshopu, odpoledne odjezd
<i>Spolucestující z NK</i>	Mgr. Pavla Švástová, Ing. Petr Žabička (oba MZK Brno)
<i>Finanční zajištění</i>	IOP „Vytvoření Národní digitální knihovny“
<i>Vztah k projektu</i>	Zjištění aktuálních informací a trendů v oblasti digitalizace, navázání mezinárodních kontaktů, diskuze o dalších postupech spojených s digitalizačními workflow atd.
<i>Cíle cesty</i>	Viz výše
<i>Plnění cílů cesty</i>	Splněno
<i>Další podrobnější informace</i>	Viz samostatný text pod formulářem
<i>Podpora publicity projektu</i>	Nepřímá – rozšíření povědomí o projektu NDK mezi účastníky akce, debaty v rámci návštěvy pracovišť KB Haag

SPOLUFINANCOVÁNO ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU (EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ) PROSTŘEDNICTVÍM IOP

<i>Související materiály</i>	
<i>Materiál</i>	<i>Místo uložení</i>

<i>Datum předložení zprávy</i>	21/10/2011
<i>Podpis předkladatele zprávy</i>	

	<i>Datum</i>	<i>Podpis</i>
--	--------------	---------------

Podpis nadřízeného

 Vloženo na intranet

 Přijato v mezinárodním oddělení

Podrobnější informace o služební cestě

Návštěva pracovišť KB Haag

Ještě před zahájením vlastního workshopu návštěva pracovišť KB Haag:

- a) digitalizační pracoviště – staré tisky před r. 1700
- spolupráce s externí firmou Diadeis
  - digitalizace probíhá na dvou typech skenerů Atiz Book Drive mini a Zeuschel (do formátu A3)
  - skenování v plné RGB škále, minimálně 400 DPI
  - jednosměnný provoz
  - snímání do TIFFu a RAWu
  - zpracování dat – soubory se posílají ke zpracování dalším subjektům (zejm. asijské firmy)
- b) schůzka s pracovníky řešícími projekt KB „Digital Daily Newspapers“
- projekt běží od roku 2006, na konci 2011
  - digitalizace národního, regionálního i místního tisku
  - dokumenty již od 17. století
  - výsledky k dispozici na webu <http://kranten.kb.nl>

SPOLUFINANCOVÁNO ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU (EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ) PROSTŘEDNICTVÍM IOP

- obrazové soubory nejprve v TIFFu, poté konverze do JPEG2000
- diskuze nad zpracováním OCR, digitalizaci novin v rámci NK ČR a ČR celkově
- využití schématu ALTOxml, článkový popis
- možnosti fasetové vyhledávání
- c) schůzka s pracovníky řešícími projekt KB „Metamorfoze“
- uchovávání papírových dokumentů
- spolupráce s Národním archivem
- základem složitá metodologie výběru dokumentů pro konzervační účely, důsledné trvání na prioritách
- program je otevřený i pro další instituce – univerzitní knihovny, lokální knihovny, archivy, muzei atd.
- 70% dostanou instituce z dotace, zbytek si platí
- nezávislé hodnocení procesů
- důležitost úzké vazby mezi digitalizací a péčí o fondy – podobně směřované snahy i v rámci projektů Slovenské národní knihovny

Liber/Eblida digitization workshop

Program akce

Wednesday 05 October 2011		Thursday 06 October 2011		Friday 07 October 2011	
12:00	--- Registration and Lunch on location ---	09:15	2nd session: Business Models - Chair: Erna Winters, directeur Bibliotheek Kennemerwaard and Chair of EBLIDA Expert Group on Digitisation and online Access (The Netherlands), (until 11:05)	09:00	4th session: Workflow - part 2 - Chair: Jeannette Frey, Cantonal and University Library (BCU), Lausanne (Switzerland), (until 13:00)
		09:15	IMPACT: Centre of Competence in Text Digitisation - Hidelies Balk (Koninklijke Bibliotheek - IMPACT)	09:00	Day 2 Breakout Session Reports
		09:40	Promoting Access to in Copyright Newspapers through Collaboration with the Finnish Copyright Society Kopioisto - Maria Sorjonen (National Library of Finland) Majlis Bremer-Laamanen (The National Library of Finland)	09:15	Tools and Standards - Jeannette Frey (Cantonal and University Library (BCU), Lausanne (Switzerland))
		10:05	Public Library Online - Stephanie Duncan (Public Library Online)	09:45	Supporting decisions in digitisation by experimental workflow design and evaluation - Sven Schlarb (Austrian National Library)
		10:30	--- Coffee break ---	10:10	ProQuest's Early European Books at the KB - Matt Kibble (ProQuest) Matthijs van Otegem (Koninklijke Bibliotheek)
		11:00	3rd session: Reuse (Metadata) - Chair: Kristiina Hormia-Poutanen, National Library of Finland (Finland), (until 14:00)	10:35	--- Coffee break ---
		11:00	JISC Guide - Open bibliographic Data - Owen Stephens	10:55	Austrian Books Online – Setting up the workflow for the Public-Private Partnership between Google and the Austrian National Library - Jeanna Nikolov-Ramirez (Austrian National Library)
		11:30	Why we need to adopt APIs for Digitised Content - Dunning Alastair (JISC)	11:20	Old Newspaper Digitization Process Optimization - Raju Buddhharaju (Planman Technologies India Ltd)
		12:00	The well-behaved document has Dublin Core Inside - John W. Miescher (Bisgraphix - Geneva)	11:45	Closure of conference - Paul Ayris (LIBER President, Director and Action group Manager at University College London)
		12:30	BEING IN CONTROL: HOW TO CREATE A NEW DIGITISATION PROCESS AND MONITOR THE WORKFLOWS? - Tiina Hölttä (The National Library of Finland) Claus GRAVENHORST (CCS - Content Conversion Specialists)	12:00	--- Farewell Lunch ---
		13:00	--- Lunch for all attendees + A Guided Tour to Early European Books (On invitation only because of limited place. Detailed information will come soon). ---		
13:30	Welcome, Opening and introduction to the 3rd LIBER-EBLIDA Workshop on Digitization of Library Material in Europe	14:00	4th Session: Workflow - part 1 - Chair: Paul Ayris, LIBER President, Director & Acting Group Manager at University College London (United Kingdom) (until 16:45)		
13:45	1st Session: User Experience - Chair: Kristiina Hormia-Poutanen, National Library of Finland (Finland), (until 18:30)	14:00	Upscaling digitisation at the Wellcome Library, showcasing the Goobi workflow system - Christy Henshaw (Wellcome Library)		
13:45	Crowdsourcing as a Way to Make Pictures Visible for the Research - Majlis Bremer-Laamanen (The National Library of Finland)	14:30	INTEGRATING DIGITIZED MATERIAL INTO AN INSTITUTIONAL REPOSITORY: THE CASE OF "SOMNI" AND EUROPEANA REGIA AT THE UNIVERSITY OF VALENCIA - Elisa Millás Mascarós (University of Valencia (Spain)) José Manuel Barrueco Cruz (University of Valencia (Spain))		
14:15	User Studies in Digital Libraries: Models, Standards, Methods, Questions - Milena Dobreva (University of Portsmouth)	15:00	--- Coffee break ---		
14:45	Experience is the teacher of fools: Project management lessons learned - Frederick Zarnit (Global Connexions)	15:30	Breakout session - until 17:00		
15:15	--- Coffee break ---	19:30	Workshop Dinner (Humphrey's (restaurant))		
15:45	How to evaluate the usefulness of digital libraries and archives: description of an evaluation process - Jasmin Hügi (Haute école de gestion de Genève, Switzerland)				
16:15	Europeana Libraries - Aubery Escande (Europeana) Marian Lefferts (CERL)				
16:45	--- Reception ---				

SPOLUFINANCOVÁNO ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU (EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ) PROSTŘEDNICTVÍM IOP

- účast na všech přednáškách
- nejdůležitější prezentace z hlediska digitalizace

a) Crowdsourcing as a Way to Make Pictures Visible for the Research

Majlis Bremer-Laamanen (The National Library of Finland)

- spolupráce Finské národní knihovny a firmy Microtask
- cíl: za pomoci uživatelů vylepšovat výsledky OCR
- počítačová hra, umožňující kolaborativní opravy OCR finských periodik
- hra dostupná na <http://www.digitalkoot.fi/en/>
- spuštěna v únoru 2011, zpočátku promo akce
- velký nárůst počtu uživatelů (celkem více než 85 000) – opraveno více než 5 000 000 slov
- nejvíce se oprav účastní „vysloužilí“ a „aktivní“ učitelé, studenti a lidé se zájmem o věc
- jen málo pokusů o zneužití, kladné reakce
- lze se účastnit, i když neznáte jazyk – hlavní role tištěného textu
- plánují v tom pokračovat
- inspirace v Austrálii
- v zákulisí se poté rozvinula diskuze, jíž jsem se aktivní účastnil
  - o využití uživatelů v budoucnu
  - o jak zvýšit jejich počet – zejména prostřednictvím aplikací pro mobilní zařízení
  - o zapojení těchto aktivit do PR knihoven

b) User Studies in Digital Libraries: Models, Standards, Methods, Questions

Milena Dobrova (University of Portsmouth)

a

How to evaluate the usefulness of digital libraries and archives: description of an evaluation process - Jasmin Hügi (Haute école de gestion de Genève, Switzerland)

- přednášky týkající se využívání digitálních knihoven uživateli
- myslíme si, že víme, co chtějí uživatelé, ale opak je pravdou
- vývoj nových funkcionalit – inovace neznamenají automatický přísun nových uživatelů
- nutnost získávat informace přímo z jejich řad
- otázka je ale – mohou nám opravdu pomoci porozumět jejich potřebám a ve vztahu k digitálním datům v konkrétních knihovnách
- možnosti metodik User studies for Digital Library Development (ISBN 9781856047654)
- příklady výzkumu ve Švýcarsku – příklad digitální knihovny specializující se na historické fondy a dále přírodovědu
- ve Švýcarsku hlubší výzkum, metodologické centrum, komparace výsledků, dávání do souvislosti se sociologickými sondami
- navázání spolupráce s Jasmin Hügi – zaslání metodiky a vyhodnocování obdobných výzkumů, možnosti zavádění těchto akcí v ČR atd.

c) Europeana Libraries - Aubery Escande (Europeana); Marian Lefferts (CERL)

- mj. prezentace nové verze portálu Europeana
- použito fasetové vyhledávání, doporučování, časová linka
- k záležitostem PR – důležité mít vazby na konkrétní události, výročí apod.
- vytváření dílčích sbírek atd.

SPOLUFINANCOVÁNO ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU (EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ) PROSTŘEDNICTVÍM IOP

d) Promoting Access to in Copyright Newspapers through Collaboration with the Finnish Copyright Society Kopiosto - Maria Sorjonen (National Library of Finland) Majlis Bremer-Laamanen (The National Library of Finland)

- digitalizace autorsky chráněných periodik
- plánem je zařídit individuální dohody s vydavateli a digitalizovat jejich tituly
- za využití DOCworks

e) Upscaling digitisation at the Wellcome Library, showcasing the Goobi workflow system - Christy Henshaw (Wellcome Library)

- zaměření na digitalizaci titulů spojených s lékařsko tematikou (např. genetický výzkum)
- ve sbírkách mají i staré tisky
- v plánech i digital/born dokumenty
- interní rozbor velikosti projektů i jejich organizačního zabezpečení
- popis vlivu na IT
- přechod od manuálního procesu digitalizace (excelové tabulky, jednoduché databáze), k sofistikovaným řešením
- využití open-source nástroje GOOBI – workflow vytvořené Univerzitní knihovnou Göttingen
  - o pro potřeby knihovny doprogramované firmou – zejména tracking systém
  - o jsou velmi spokojeni – ideální řešení pro středně velkou digitalizaci
  - o mezi největší klady patří management lidských sil a rozdělování úkolů dle činností a jednotlivých úkolů
- navázání spolupráce – Christy Henshaw bude zasílat zprávy z řešení projektu, informovat o nových upgradech systému a dalších vazbách

f) Účast na workshopu k digitalizačním workflow

- rozbor problematiky a současného stavu
- vyjasnění terminologických otázek
- porovnání workflow mezi institucemi
- zamýšlení se nad „ideálním“ workflow
- srovnání mezi open sourcovými a komerčními produkty dle uživatelských zkušeností
- vyplatí se generovat „business modely“ při tvorbě workflow?

g) Supporting decisions in digitisation by experimental workflow design and evaluation

Sven Schlarb (Austrian National Library)

- praktické ukázky vytváření business modelů na příkladu Rakouské národní knihovny
- při vytváření těchto modelů je dobré řešit sporné ukázky komunitním přístupem
- nástroje na vytváření business modelů – nástroj TAVERNA, propojení s MYgrid
- pro použití v NK ČR ale nepříliš nosné

h) Austrian Books Online – Setting up the workflow for the Public-Private Partnership between Google and the Austrian National Library – Jeanna Nikolov-Ramirez (Austrian National Library)

- detailní informace o spolupráci mezi Googlem a Rakouskou národní knihovnou
- informace o přesunech knih, konzervačních pracích
- využití čárových kódů – ideální pro většinu projektů masové digitalizace
- cena na knihu 70-100 EUR

SPOLUFINANCOVÁNO ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU (EVROPSKÉHO FONDU PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ) PROSTŘEDNICTVÍM IOP

- srovnání mezi obdobnými projekty v dalších knihovnách – zejm. ProQuest